

สาระสำคัญของพระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๖๓
องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

The Zoological Park Organization of Thailand under the Royal Patronage of H.M. the King

สรุปลงประกาศ

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. หลักการและเหตุผล

ในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับภารกิจและหน้าที่ และอำนาจขององค์การสวนสัตว์ที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ประกอบกับพระราชกฤษฎีกา ยุบเลิกสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้โอนสำนักงาน เชียงใหม่ ไนท์ซาฟารีซึ่งเป็นของสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) และบรรดาอำนาจหน้าที่ ภารกิจ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ งบประมาณ และรายได้ของสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) ในส่วนของ สำนักงานเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ไปเป็นขององค์การสวนสัตว์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สมควรปรับปรุงภารกิจและหน้าที่และอำนาจขององค์การสวนสัตว์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

๒. วันบังคับใช้ (มาตรา ๒)

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๔๖ ก หน้า ๒๕ วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยมีทั้งหมด ๕ หมวด ๑ บทเฉพาะกาล ๔๓ มาตรา

๓. ผู้รักษาการตามกฎหมาย (มาตรา ๕)

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

๔. ชื่อขององค์การ (มาตรา ๖)

ใช้ชื่อภาษาไทยว่า “องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย” และใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “The Zoological Park Organization of Thailand” เรียกโดยย่อว่า “ZPOT”

๕. ที่ตั้งของสำนักงานแห่งใหญ่ (มาตรา ๗)

มีสำนักงานใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดอื่นและจะตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทน ขึ้น ณ ที่ใดในราชอาณาจักรก็ได้

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

The Zoological Park Organization of Thailand under the Royal Patronage of H.M. the King

๖. วัตถุประสงค์ (มาตรา ๘)

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินกิจการสวนสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
- (๒) ดำเนินการรวบรวมหรือส่งเสริมการรวบรวมสัตว์นานาชนิดไว้ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์การศึกษา การวิจัย การให้บริการแก่ประชาชน และการแลกเปลี่ยนหรือเผยแพร่การเลี้ยงสัตว์
- (๓) ส่งเสริมและจัดให้มีการดำเนินการบำรุงและเพาะพันธุ์สัตว์นานาชนิดเพื่อรักษาและอนุรักษ์ไว้มิให้สูญพันธุ์
- (๔) จัดบริการเกี่ยวกับการช่วยเหลือในเรื่องการรับสัตว์ไว้ในความดูแลการจับสัตว์ที่ก่อความเดือดร้อนแก่ประชาชน ในกรณีที่ไม่อยู่ในอำนาจของหน่วยงานอื่นหรือหน่วยงานอื่นไม่สามารถดำเนินการได้
- (๕) จัดดำเนินการเกี่ยวกับสถานที่เลี้ยงสัตว์ขององค์การ
- (๖) จัดบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการศึกษาและเป็นที่พักผ่อนของประชาชน
- (๗) ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับกิจการสวนสัตว์และธุรกิจอื่นเพื่อประโยชน์แก่องค์การและประชาชนในการใช้บริการกิจการสวนสัตว์

๗. หน้าที่และอำนาจ (มาตรา ๙)

- กระทำการต่าง ๆ ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๘ และให้รวมถึง
- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ
 - (๒) ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมทุกประเภทเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการขององค์การ
 - (๓) ให้คำปรึกษา สืบรวจ วางแผนปฏิบัติการ ออกแบบ หรือก่อสร้างสถานที่เลี้ยงและจัดแสดงสัตว์ หรือสวนสัตว์ แก่หน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชน
 - (๔) กู้ยืมเงินหรือให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือด้วยทรัพย์สิน
 - (๕) เรียกเก็บค่าบริการหรือค่าธรรมเนียมในการดำเนินการขององค์การ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการกำหนด
 - (๖) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน
 - (๗) ถือหุ้น หรือเข้าเป็นหุ้นส่วน ร่วมลงทุนหรือเข้าร่วมกิจการกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ขององค์การ

๗. หน้าที่และอำนาจ (ต่อ)

- (๘) จัดตั้งบริษัทจำกัดเพื่อประกอบกิจการ สวนสัตว์และกิจการอื่นที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ขององค์การ
- (๙) ตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่างหรือนายหน้าในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ขององค์การ
- (๑๐) ว่าจ้างหรือมอบให้บุคคลใดประกอบกิจการส่วนหนึ่งส่วนใดขององค์การ
- (๑๑) ประสาน ให้คำปรึกษาและร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ขององค์การ
- (๑๒) ส่งเสริม ร่วมมือ หรือดำเนินการในการฝึกอบรมและให้การศึกษาด้านวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับสัตววิทยาและที่เกี่ยวข้อง
- (๑๓) กระทำการอื่นใดอันเป็นการส่งเสริมและอุดหนุนกิจการสวนสัตว์

๘. ทุนซึ่งได้รับอนุมัติ / รายได้

ทุนขององค์การประกอบด้วย (มาตรา ๑๐)

- (๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตาม มาตรา ๔๐
- (๒) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาจากสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) ในส่วนของสำนักงานเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีตามมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกายุบเลิกสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อได้หักหนี้สินแล้ว
- (๓) เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นทุน
- (๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรืออุทิศให้ รวมทั้งเงินที่ได้รับความช่วยเหลือทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร

รายได้ขององค์การ ประกอบด้วย (มาตรา ๑๑)

- (๑) รายได้จากทรัพย์สินขององค์การ
- (๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (๓) รายได้จากกรดำเนินการขององค์การ
- (๔) ค่าบริการและค่าธรรมเนียม
- (๕) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตาม มาตรา ๑๐
- (๖) รายได้อื่น

๙. การจัดสรรผลประโยชน์ (มาตรา ๑๒)

รายได้ที่องค์การได้รับจากการดำเนินการในปีหนึ่ง ๆ ให้ตกเป็นขององค์การสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และเมื่อได้หักรายจ่ายสำหรับการดำเนินงาน ค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม รวมตลอดถึงค่าบำรุงรักษา ค่าเสื่อมราคา เงินบำเหน็จและรางวัล เงินสำรองตามที่คณะกรรมการกำหนด เงินสมทบกองทุนสำหรับจ่ายสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติงาน และเงินลงทุนตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

ในกรณีที่รายได้ไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินงาน และองค์การไม่สามารถหาเงินที่อื่นได้ รัฐพึงจ่ายเงินให้แก่องค์การเท่าจำนวนที่จำเป็นต่อการดำเนินงานขององค์การ

๑๐. การควบคุมและการบริหารกิจการขององค์การ (มาตรา ๑๓)

ให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย” ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าหกคน แต่ไม่เกินเก้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้ง

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ

๑๑. หน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ (มาตรา ๑๓)

คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการและการดำเนินงานขององค์การเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และให้รวมถึง

(๑) กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานขององค์การ

(๒) อนุมัติงบประมาณประจำปี งบการเงิน แผนการลงทุน และแผนการเงินขององค์การ

(๓) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด หรือประกาศเกี่ยวกับองค์การในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การบริหารงานทั่วไป การจัดแบ่งส่วนงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(ข) การแต่งตั้งและการถอดถอนผู้อำนวยการ การปฏิบัติงานและการประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ การรักษาการแทนและการมอบให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทน

(ค) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้าง

(ง) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การประเมินผลงาน การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้าง รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ้างลูกจ้างขององค์การ

(จ) การบริหารและจัดการการเงิน การพัสดุ ทรัพย์สิน และการบัญชีขององค์การ

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

The Zoological Park Organization of Thailand under the Royal Patronage of H.M. the King

๑๑. หน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ (ต่อ)

(ฉ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นแก่พนักงานและลูกจ้าง

(ช) การกำหนดเครื่องแบบผู้อำนวยการ พนักงานและลูกจ้าง และ

เครื่องหมายขององค์การ

(๔) ให้ความเห็นชอบในการกำหนดค่าบริการและค่าธรรมเนียมในการดำเนินกิจการของ

องค์การ

(๕) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรี

มอบหมาย

๑๒. หน้าที่อำนาจของผู้อำนวยการ

มาตรา ๒๔

มีหน้าที่บริหารกิจการขององค์การให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบายของรัฐบาลหรือมติ คณะรัฐมนตรี ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนดและมีอำนาจบังคับบัญชา พนักงานและลูกจ้าง

ผู้อำนวยการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการขององค์การ

มาตรา ๒๕

ผู้อำนวยการมีหน้าที่และอำนาจ

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษ ทางวินัย และการบริหารงานบุคคลอื่น ๆ ของพนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างออกจาก ตำแหน่งทั้งนี้ ตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การ โดยไม่ขัดหรือแย้ง ต่อระเบียบหรือข้อบังคับและนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖

ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนขององค์การ เพื่อการนี้ ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบหรือ ข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมใดที่ผู้อำนวยการหรือผู้รับมอบอำนาจจากผู้อำนวยการกระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบ หรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดย่อมไม่ผูกพันองค์การ เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

๑๓. การเงิน การบัญชี และการตรวจสอบ

มาตรา ๓๐

ให้องค์การจัดทำงบประมาณประจำปี โดยจำแนกเงินที่จะได้รับในปีหนึ่ง ๆ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการ ให้แยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ สำหรับงบลงทุนให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๓๑

ให้องค์การเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๓๒

ให้องค์การวางและรักษาไว้ซึ่งระบบการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป แยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีการลงรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่จริงและตามที่ควรตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการดังกล่าว และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

มาตรา ๓๓

ให้องค์การจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป ส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๓๔

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีรวมทั้งการเงินทุกประเภทขององค์การให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงินเสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๓๕

ให้องค์การจัดทำและเผยแพร่รายงานประจำปีที่ล่วงมาแล้ว โดยแสดงงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว รวมทั้งรายงานสรุปผลงานขององค์การในปีที่ล่วงมาแล้ว

๑๔. การกำกับและควบคุม

มาตรา ๓๖

ให้รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจกำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การ และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ พนักงาน หรือลูกจ้าง มาชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือให้ทำรายงาน สั่งให้กระทำหรือยับยั้งการกระทำใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการก็ได้

มาตรา ๓๗

ในกรณีที่องค์การจะต้องเสนอเรื่องใด ๆ ไปยังคณะรัฐมนตรี ให้องค์การนำเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๘

ให้องค์การทำรายงานปีละครั้งเสนอรัฐมนตรี รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานขององค์การในปีที่ล่วงมาแล้ว และคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ และแผนงานในอนาคต

มาตรา ๓๙

การดำเนินการดังต่อไปนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

(๑) การกู้ยืมเงินหรือให้กู้ยืมเงินมีจำนวนเกินกว่าห้าสิบล้านบาท

(๒) การออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน

(๓) การจัดตั้งบริษัทจำกัดเพื่อประกอบกิจการสวนสัตว์และกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ขององค์การ

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

The Zoological Park Organization of Thailand under the Royal Patronage of H.M. the King

๑๕. บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๐

ให้ออนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้ขององค์การสวนสัตว์ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๗ ไปเป็นขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔๑

ให้คณะกรรมการองค์การสวนสัตว์ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับเป็นคณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกานี้ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีคณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔๒

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชกฤษฎีกานี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่ง ตามพระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๓

ให้ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การสวนสัตว์ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับเป็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ พนักงาน และลูกจ้างองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกานี้ โดยให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เท่าที่เคยได้รับอยู่เดิม สำหรับผู้อำนวยการขององค์การสวนสัตว์ ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง

จัดทำโดย สำนักกฎหมาย